

Justitsministeriet
Udlændingekontoret
Slotsholmsgade 12
1216 København K
Att.: Mette Kjølby Miller-Harris
jm@jm.dk

STRANDGADE 56
1401 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE +45 32698945

NMK@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

**HØRING OVER UDKAST TIL LOV OM ÆNDRING AF
UDLÆNDINGELOVEN (BEDRE BESKYTTELSE AF OFRE
FOR MENNESKEHANDEL OG RET TIL FORTSAT
OPHOLD FOR VOLDSRAMTE
ÆGTEFÆLLESAMMENFØRTE)
VORES J.NR. 540.10/28427/JCH/NMK**

18. JANUAR 2013

Justitsministeriet har ved e-mail af 21. december 2012 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til lov om ændring af udlændingeloven (bedre beskyttelse af ofre for menneskehandel og ret til fortsat ophold for voldsramte ægtefællesammenførte).

Lovforslaget har til formål at udmønte den del af regeringsgrundlaget "Et Danmark, der står sammen" (oktober 2011), som vedrører bedre beskyttelse af ofre for menneskehandel. Endvidere har lovforslaget til formål at udmønte den del af regeringsgrundlaget, der vedrører indførelse af en – efter norsk forbillede – ret til fortsat opholdstilladelse for familiesammenførte personer, der udsættes for vold i hjemmet.

1. BEDRE BESKYTTELSE AF OFRE FOR MENNESKEHANDEL

Det følger af Europarådets konvention om indsatsen mod menneskehandel artikel 14, at der skal gives opholdstilladelse til et offer for menneskehandel, hvis myndighederne finder det nødvendigt, at den pågældende bliver i landet på grund af vedkommendes personlige forhold, eller hvis den pågældendes ophold i landet er nødvendigt af efterforsknings – eller retsforfølgingsmæssige hensyn.

Det fremgår af den forklarende rapport til konventionen, at der med "vedkommendes personlige forhold" henvises til en vifte af situationer, herunder ofrets sikkerhed, helbred, familiesituation eller anden faktor, som må tages med i vurderingen.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at lovforslaget kodificerer en gældende praksis, hvorefter Udlændingestyrelsen kan udstede en midlertidig opholdstilladelse til en udlændinge, herunder et offer for menneskehandel, hvis den pågældende deltager i politiets efterforskning eller vidner i en sag mod bagmænd i forbindelse med retsforfølgning. Forslaget vil dermed tydeliggøre retstilstanden på området.

Forslaget indeholder imidlertid ikke konventionens bestemmelse om, at der skal gives opholdstilladelse til et offer for menneskehandel, hvis myndighederne finder det nødvendigt, at den pågældende bliver i landet på grund af vedkommendes personlige forhold.

Instituttet er opmærksom på, at Justitsministeriet i bemærkningerne til lovforslaget henviser til muligheden for at søge asyl eller søge opholdstilladelse efter de øvrige regler i udlændingeloven, f.eks. humanitær opholdstilladelse, og at praksis på området dermed er i overensstemmelse med international ret. Udlændingelovens regler nævner imidlertid ikke menneskehandel som en særlig grund til opholdstilladelse, hvorimod der i konventionen er en direkte afledt ret til opholdstilladelse til et offer for menneskehandel, hvis myndighederne finder det nødvendigt, at den pågældende bliver i landet på grund af vedkommendes personlige forhold.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder og gøre retstilstanden på området klar og overskuelig – at det medtages i den foreslåede § 9 c, stk. 5, at der skal gives opholdstilladelse til et offer for menneskehandel, hvis myndighederne finder det nødvendigt, at den pågældende bliver i landet på grund af vedkommendes personlige forhold, ligesom forholdet til konventionen bør beskrives i lovforslaget.

2. RET TIL FORTSAT OPHOLD FOR VOLDSRAMTE ÆGTEFÆLLESAMMENFØRTE

Formålet med lovforslaget er, at det i forbindelse med inddragelse af en opholdstilladelse meddelt på baggrund af ægteskab eller samlivsforhold, hvor udlændingen godtgør, at udlændingen eller dennes barn har været udsat for vold, fremover ikke skal tillægges betydning, at udlændingen kun har opholdt sig her i landet i kortere tid.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at udlændingens egen vilje og evne til at integrere sig i det danske samfund bør indgå med betydelig vægt ved vurderingen af, om en udlænding kan anses for at have den fornødne tilknytning til det danske samfund, og at en sådan

tilknytning f.eks. vil kunne bestå i, at den pågældende har fået arbejde eller er under uddannelse.

Det fremgår videre af bemærkningerne til lovforslaget, at det fortsat skal indgå i vurderingen, hvis udlændingens integration har været vanskeliggjort af ægtefællens eller samleverens forbud herimod, indespærring eller lignende.

Instituttet skal i den forbindelse bemærke, at der kan være risiko for at en person, der bliver udsat for vold eller trusler om vold, ikke er i stand til at vise vilje til at integrere sig i samfundet, heller ikke selvom ægtefællen eller samleveren ikke decideret har vanskeliggjort dette.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at udlændingens vilje til at integrere sig i samfundet ikke alene baseres på forholdene under samlivet men i, at der også tages hensyn til udlændingens vilje og ønske om at blive integreret efter samlivets ophør.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget, skal det fra udlændingens side som hidtil godtgøres, at der har været tale om voldsudøvelse.

Instituttet skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at der vil være situationer, hvor den voldsramte ikke har mulighed for at godtgøre volden, f.eks. fordi den pågældende ikke har fundet vej til skadestuen eller fordi den pågældendes ægtefælle eller dennes familie har fungeret som tolk i forbindelse med kontakten til sundhedssystemet med risiko for, at der er undertrykt oplysninger.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at der anvendes autoriserede tolke ved kontakt til sundhedssystemet og andre offentlige myndigheder, og at samtaler med den voldsramte foregår uden ægtefællens tilstedeværelse.

Instituttet har noteret sig, at der er foretaget en ligestillingsvurdering af lovforslaget.

Venlig hilsen

Nanna Margrethe Krusaa

SPECIALKONSULENT